

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej im. ks. Józefa Poniatowskiego
w Bolechowicach na rok szkolny 2020/2021

opracowała:
Anna Zarychta -Budzik
doradca zawodowy

1. Wstęp

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz podczas indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego lub innych specjalistów. Udział uczniów w wyjściach i wycieczkach zawodoznawczych, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej i poznawaniem zawodów będzie ograniczony i dostosowany do zaleceń epidemiologicznych. Działania związane z doradztwem zawodowym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, pedagog, doradca zawodowy oraz specjaliści zapraszani na zajęcia.

Osobami odpowiedzialnymi za realizację są: dyrektor szkoły i szkolny doradca zawodowy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym, decyzyjnym aktem, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni kilku lat
- Na wybór zawodu składa się wiedza na temat: własnych predyspozycji i umiejętności, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu zależnie od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

Obszary objęte działaniami

- Poznanie samego siebie (samopoznanie)
- Rynek edukacji i pracy
- Planowanie przyszłości zawodowej

2. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej regulują

- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno - wychowawczej szkoły.
- Rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 31 marca 2017r., (Dz.U. 2017, poz.03);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

3. Cele:

Celem preorientacji zawodowej w klasach 0 –III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- znają zawody z najbliższego otoczenia, posiadają wiedzę na temat ich specyfiki, charakterystycznych czynności i przeciwwskazań zdrowotnych,
- posiadają wiedzę na temat swoich zainteresowań, umiejętności i potrafią wymienić atrakcyjne dla siebie zawody ,
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń,
- są zaangażowani w zaplanowanie swojej przyszłości zawodowej,
- mają pozytywny stosunek wobec pracy jako wartości

- doskonałą umiejętność pracy zespołowej oraz właściwych relacji społecznych.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradców,
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi,
- znają ofertę szkół gimnazjalnych i zasady rekrutacji.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają zainteresowania, umiejętności i uzdolnienia uczniów,
- wspierają rodziców w procesie doradczym,
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły,
znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji

4. Metody

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe)
- drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról;
- metody plastyczne – komiksy, plakaty, broszury
- metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne
- testowe - kwestionariusze, ankiety
- gry, zabawy, warsztaty rozwijające myślenie strategiczne
- trening komunikacji i zachowań społecznych,
- metody słowne : mini-wykłady, pogadanki, debaty
- projekty edukacyjne

5. Formy oddziaływań:

- konsultacje indywidualne,
- zajęcia warsztatowe,
- wycieczki zawodoznawcze,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- udział w przedsięwzięciach lokalnych, np. targi szkół, dni otwarte szkół ponadpodstawowych,
- tablica z informacjami nt rekrutacji do szkół i ofercie edukacyjnej
- działanie Szkolnego Wolontariatu, Samorządu Szkolnego i innych kół aktywizujących
- projekty edukacyjne i inne wskazane przez nauczycieli

5. Spodziewane efekty

Sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego dzięki zaangażowaniu wszystkich osób realizujących zadania z doradztwa zawodowego daje efekt synergii. Przygotowany dokument WSDZ zapewnia ciągłość działań doradczych, służy wskazaniu korelacji między tymi działaniami i procesami dydaktyczno- wychowawczymi w szkole. Spodziewane efekty dla:

Uczniów i rodziców:

Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.

Zapobieganie niepowodzeniom szkolnych, pozytywna motywacja do nauki i pracy.

Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej dzieci.

Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Nabywanie przez uczniów umiejętności realnej oceny siebie, znajomość swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań, stanu zdrowia, predyspozycji do wykonywania zawodu;

Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia trafnej decyzji o wyborze zawodu – wiedza o zawodach, preferencje zawodowe, rynku pracy;

Rozeznanie w strukturze szkolnictwa;

Znajomość kryteriów przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych, zasad rekrutacji na studia.

Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

Szkoły:

Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz systematyczne jej aktualizowanie.

Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.

Zwiększenie konkurencyjności szkoły.

Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Środowiska lokalnego:

Zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową.

Promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

6. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań poprzez: obserwację, rozmowy z rodzicami, rozmowy z uczniami, analizę efektów pracy, analizę dokumentacji.

Roczny plan realizacji na rok szkolny 2020/2021

Lp.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Realizator	Uczestnicy
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem szkolnego doradztwa zawodowego	prelekcja	wrzesień	doradca zawodowy	doradca zawodowy	Rada Pedagogiczna
2.	Zapoznanie z programem rodziców	-pogadanka	X -XI	doradca zawodowy	wychowawcy klas	rodzice
3.	Rodzice jako pierwsi doradcy zawodowi	-pogadanki, -konsultacje indywidualne, -kierowanie do specjalistów	cały rok	doradca zawodowy	doradca zawodowy/ pedagog szkolny/ wychowawcy	rodzice
4.	Wspieranie nauczycieli w zakresie metod, form i narzędzi doradztwa edukacyjno – zawodowego	-konsultacje indywidualne	wg potrzeb	doradca zawodowy/ pedagog szkolny	doradca zawodowy/ pedagog szkolny	nauczyciele
Zadania modułu I - Kim jestem ? SAMOPOZNANIE						
1.	Moje zdrowie – moja przyszłość”	-diagnoza -prelekcja nt zdrowego trybu życia -spotkania informujące o kwestiach zdrowotnych uczniów	I semestr	doradca zawodowy	wychowawcy / pielęgniarka szkolna/ rodzice	wszystkie poziomy nauczania
2.	Poznaj samego siebie.	poradnictwo indywidualne, warsztaty,	cały rok	doradca zawodowy	doradca zawodowy/ pedagog/ wychowawcy /	- wszystkie poziomy nauczania

		testy zainteresowań, preferencji zawodowych			nauczyciele światlicy szkolnej/ bibliotekarki	
3.	Kształcenie umiejętności autoprezentacji	warsztaty, dramy, projekty	I i II semestr	doradca zawodowy	doradca zawodowy/ nauczyciele przedmiotowi/ wychowawcy/ nauczyciele światlicy szkolnej	wszystkie poziomy nauczania
4.	Kształcenie zachowań asertywnych	warsztaty , zajęcia grupowe, konsultacje indywidualne	II semestr	doradca zawodowy	pedagog/ wychowawcy	uczniowie klas IV -VIII
Zadania modułu II - RYNEK PRACY I EDUKACJI						
1.	Poznajemy specyfikę różnych zawodów.	-wycieczki zawodoznawcze -filmy zawodoznawcze -realizacja treści z przedmiotowych programów nauczania - spotkania z przedstawicielami lokalnego rynku pracy	cały rok - wg programów nauczania	doradca zawodowy	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	wszystkie poziomy nauczania
2.	Kompetencje na rynku pracy.	zajęcia grupowe, prezentacja multimedialna	I semestr	doradca zawodowy	doradca zawodowy/pedagog	kl VII - VIII
3.	Targi edukacyjne	wycieczka	wg terminów i możliwości związanych z epidemią	doradca zawodowy	rodzice	kl VIII

4.	System kształcenia po SP i zasady rekrutacji	prelekcja, uczestnictwo w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych	X- XI	doradca zawodowy	Wychowawcy/ rodzice	uczniowie i rodzice kl VIII
4.	Gromadzenie, udostępnianie i aktualizowanie informacji edukacyjnych i zawodowych	- szkolna tablica edukacyjno -zawodowa - zakładka na szkolnej stronie internetowej - prezentacje zawodoznawcze uczniów - biblioteczka edukacyjno -zawodowa	cały rok	doradca zawodowy	wychowawcy / nauczyciele informatyki/ bibliotekarz/ doradca zawodowy/ pedagog szkolny	uczniowie, rodzice

Zadania modułu III – PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ

1.	W świecie informacji, pozyskiwanie wiedzy z różnych źródeł.	warsztaty pogadanki projekty	II semestr	doradca zawodowy	wychowawcy/ nauczyciele przedmiotowi/ nauczyciele świetlicy szkolnej	wszystkie poziomy nauczania
2.	Jak wybrać zawód ?	prezentacja	II semestr	doradca zawodowy	doradca zawodowy/ pedagog/ PPP	kl VIII
3.	Formułujemy cele i podejmujemy decyzję	warsztaty	I semestr	doradca zawodowy	doradca zawodowy	kl VIII -VI
4.	Zawody przyszłości.	Zajęcia grupowe prezentacja multimedialna,	II semestr	doradca zawodowy	doradca zawodowy, wychowawcy	kl VIII
5.	Wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno -zawodowych	konsultacje indywidualne z uczniami i rodzicami	cały rok	doradca zawodowy	doradca zawodowy/ pedagog szkolny / wychowawcy	kl VIII

